

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . " 120—
četrt leta . . . " 60—
za mesec . . . " 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . " 200—
četrt leta . . . " 100—
za mesec . . . " 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarja
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglašajo se zaračunajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 55 mm širok prostor za enkrat 2 K za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krcno.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se raj prilži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Regent posreduje v vladni krizi.

Beograd, 10. avgusta. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne so posetili ministri Davidović, Drašković in Pribičević dr. Vesniča in mu sporočili odklonilni odgovor demokratske zaednice na radikalne pogoje. V razgovoru, ki se je razvil pri obisku, se je nato konstatiralo, da nima smisla pogajanja še nadaljevali in Vesnić je izjavil, da bo vrnil svoj mandat regentu, ki se je nenadoma vrnil v Beograd. A še predno je Vesnić svojo namero izvršil, ga je regent sam pozval k sebi in mu sporočil, da hoče še enkrat poskusiti z osebnim posredovanjem. Poklical je nato k se-

Italija odobrila senžermensko pogodbo.

Trst, 10. avgusta (Izv. por.) Po dyadnevni splošni debati je rimska poslanska zbornica odobrila senžermensko mirovno pogodbo ter zakon o aneksiji južne Tirolske in Gorenje Adige s 178 glasovi proti 56. Za oba zakona je glasovala tudi večina italijanskih socialistov, ki število v zbornici 156 poslancev. Poslanec Treves je predlagal k aneksijskemu zakonu dodatek, naj se aneksija izvede še le po predhodnem plebiscitu. Ta predlog je propadel, zant je glasovalo samo nekaj nad 50 poslancev. — Aneksija se je svedčano proglasila z zaključnimi govori Sforze in Giolitti.

LDU, Trst, 10. avgusta. Danes je zbornica nadaljevala in zaključila razpravo o senžermenski pogodbi.

DR. TRUMBIĆ DOŠEL V BEOGRAD.

LDU, Zagreb, 10. avgusta. Zunanji minister dr. Trumbić je došel v Beograd.

PREGNANI ITALIJANSKI AEROPLANI.

LDU, Bakar, 10. avgusta. Včeraj je plulo pet italijanskih aeroplanov nad Bakrom. Naše straže so otvorile ogenj na aeroplane in jih pregnale. Aeroplani so se vrnili proti Reki.

BOJI Z ROPARIJI V MACEDONIJI

LDU, Beograd, 10. avgusta. Oddelek za javno varnost v ministrstvu notranjih del priobčilo: Dne 29. p. m. je več kot sto dobro oboroženih roparjev iz kacenškega okrožja napadlo selo Ljubine, ki leži na severni strani Šare planine. Poskušali so odnesti živino. Domači prebivalci so se jim postavili v bran, oiačeni z

bi zastopnike parlamentarne in za njimi zastopnike demokratske zaednice. Obojim je priporočal zmernost in sporazum. Radikalci so izjavili, da so pripravljene popustiti glede izvoza, nikakor pa ne glede plačevanja haka, demokraci bi bili pripravljeni se pogajati o drugih vprašanih, glede agrarne reforme in izvoza pa ne morelo več popuščati, ker so šli že do skrajnosti.

Jutri dopoldne bo seja parlamentarne zaednice, ki bo zavzela stališče do demokratskih zahtev. Od izida seje bo odvisno ali bo Vesnić vrnil mandat ali ne.

Razprava je bila zelo burna. Opozicija je odločno branila svote stališče proti odobritvi pogodbe, dočim se vladne stranke zahtevale ne samo aneksijo Tirolske, temveč tudi Primorskega s Trstom. Posredovala sta ministrski predsednik Giolitti in zunanji minister Sforza, ki sta podučarjala, da usoda Primorskega nikakor še rešena in da nima torej Italija v zasedenem ozemlju ne le pravice do aneksije, temveč niti do kakršnegasibodi suverenskega čina. Predlog socialistnih demokratov Trevesa in Modiglianila, ki odklanjata odobritev mirovne pogodbe in podučarjala, da se mora pred sklepanjem o aneksiji vršiti ljudsko glasovanje, je bil odklonjen s 176 glasovi proti 59 glasovom.

orožniki, po dyurnem boju porazili roparje in otieli živino. Nato je bil v tem kraju mir. Na begu preko Šare planine so roparji napadli selo Kodes in ugrabili 400 ovac. Orožniki in prebivalci so vdrlj za njimi ter jim pobrali živino. Kasnele so roparji napadli vas Brod ter ugrabili Jali Osmanoviču njegovega sinka in mnogo živine. Prebivalci pa so jim kmalu vse pobrali nazaj. Nato so vdarili za njimi orožniki, ki so jih razpršili, a prebivalstvo preži na roparje, da jim zada zadnji odločilni udarec. Prebivalci in orožniki nimalo izgub

POLJSKI ODPOR PRED VARŠAVO.

LDU, Pariz, 10. avgusta. (Brezlično.) Poljski in boljševiški komunisti se strinjajo v tem, da poljska vojska uspešno bo razgira na boljševiške navale na najbolj ogroženem ozemlju, v okolici Varšave. Na nekaterih krajih so Poljaki s srečno otenzivo odbili rdeče čete.

PRIHOD MEJNE KOMISIJE V MARIBOR.

Maribor, 9. avgusta. (Izvirno poročilo.) Kakor se doznava, dospe antantina mejna komisija 12. t. m. v Maribor. Nastanila se bo v hotelu Meran. V Mariboru ostane kakšen mesec dni. V komisiji bodo zastopane Francija, Anglija, Japonska, Italija, Avstrija in Jugoslavija. Jugoslovanski zastopniki so že dospeli in stanujejo v hotelu »Pri zamorcu«.

ITALIJANI VABIO JUGOSLOVANSKE URADNIKE.

LDU, Split, 10. avgusta. Iz Zadra se doznava da italijanski admiral Millo namerava pozvati vse uradnike, tudi one, ki se nahajajo v Jugoslaviji, naj se vrnejo na svola mesta

MADŽARI PONUJAJO POMOČ POLJAKOM.

LDU, Varšava, 10. avgusta. Listi javljajo, da je ministrski predsednik naznanil, da je madžarska delegacija izjavila, da bo madžarski narod pomagal Poljski. Gre za več desetisoč mož, ki bi se mogli odpustiti na fronto proti boljševikom. Poleg tega so ponudili Madžari večje množine vojaškega gradiva ter municije in oddelek madžarskega rdečega križa.

SHOD JAVNIH NAMEŠČENCEV.

V veliki dvorani »Uniona« je bil včeraj zvečer zelo dobro obiskan shod javnih nameščencev. Predsednik g. Lillex je uvodoma kratko očrtal položaj javnih nameščencev in obsodil postopanje centralne vlade v pogledu vprašanja pasivne volilne pravice, katero ima vsak cizan, ki pa to odrekalo uradništvu. Tahnk g. Bekš je očrtal boj za pragmatiko, povdaril, da hoče vlada investi reakcionarni Popovičev načrt. G. Volska je bilal korupcijo vlade in vladnega sistema. G. Deržić je izrazil solidarnost jugoslovanskih izlezničarjev z javnimi nameščenci in žigosal korupcijo v ministrstvu sabračala pod vodstvom dr. Korošca. Shod je soglasno sprejel resolucijo z naslednjimi točkami: 1. sprejem po komisiji predložene službene pragmatike. 2. priznanje pasivne volilne pravice vsem javnim nameščencem. 3. protest proti podraženju premoga in povišanju železniških tarifov. Resolucija dalje ugotavlja brezdelnost vlade in Narodnega predstavništva ter zahteva razpust parlamenta ter razpis volitev v konstituanto in naposled takojšnjo izplačilo 25% draginske doklade. — V vrstah zborovalcev je vladalo znatno bojno razpoloženje.

Ekspozé grofa Sforze.

Italijanski zunanji minister, grof Sforza bi hotel delati čast svojemu imenu (Sforza pomeni krotica). V svojem ekspozéu o jadranskem vprašanju, ki ga je podal v rimskem parlamentu, se je postavil prav v dresersko pozo proti Jugoslaviji. Po njegovih trditvah gre edino Italiji zasluga, da je bila habsburška monarhija razbita. Meje — seveda strategične — ki jih Italija zahteva proti nam, odgovarjajo najstarejšim tradicijam Italijanskega naroda, duhu Mazzinija in Cavourja. Grof Sforza ni pozabil citirati niti Danteja, ozkroma njegove znane terčine o laškem kvartnerju; človek si pač mora pomagati kakor ve in zna in če ne gre drugače tudi z bukvami stare Sibille.

Tak ekspozé Italijanskega zunanjega ministra, ki nam pravzaprav ničesar novega ne pove, bi pred par meseci ml lahko mirno poslušali in čakali boljših časov. Toda v današnjih razmerah je izjava grofa Sforze izredno važna vsled prav posebnih okolišnosti.

Položaj v Italiji ni tako, da bi smeli biti rimski mogotci na zunan prevé intransigentni, če bi se zanašali le na lastno silo. Ton ministra Sforze nam odkriva skrivnostne kombinacije rimske diplomacije.

Grof Sforza je v Italijanski zbornici govoril tudi o Rusiji kot prav prijateljski državi. Laško čisopisje zavzema za obnovitev vsakršnih zvez s sovjetsko republiko. In moskovska vlada je že akreditirala v Rimu svojega diplomatskega zastopnika, Vorovskega, ki bo gotovo najsvečanejšje sprejet. Vse to se godi sedaj, ko se je vrnila iz Rusije Italijanska »študijska« mislija s Serrattijem na čelu.

NOVA BOLJŠEVIŠKA MIROVNA PONUDBA ROMUNIJ.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Današnja »Pravda« doznava iz romunskih diplomatskih krogov, da ni točna vest o ostavki romunske vlade, ter o boljševiškem napadu na Romunijo. Te dni te boljševiška vlada predložila Romuniji novo mirovno ponudbo. Romunska vlada te odgovorila da ne more skleniti miru, preden ne store tega zavezniiki.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI VIDMU.

Berlin, 9. avgusta. (Izvirno poročilo.) Iz Lugana poročajo, da je skočil v bližini Vidma z največjo brzino iz Trsta prihajajoči brzovlak a tira pri čemur so se prevallili trije vagoni preko železniškega nasipa in se popolnoma razbili. K sreči je bil vlak le slab zaseden. Dosedaj so potegnili izpod razbitih vozov 6 mrtvih in 18 ranjenih oseb.

OTVORITEV ŽITNE BORZE V BEOGRADU.

LDU, Beograd, 10. avgusta. Danes so v Beogradu otvorili žitno borzo, ki bo kupčevala s pšenico, koruzo, slano, pekmezom in drugimi poljskimi pridelki. Borza je nastanjena v Kneza Mihaila ulici.

BORZA.

LDU, Zagreb, 10. avgusta. Deviz: Berlin 185—187, Italija 460—465, London 325—40, Newyork 85—86, Pariz 630—640, Praga 153—154, Dunaj 39.40—39.85. Valute: Ameriški dolarji 84.50—85, avstrijske krone 42—43, carski rubliji 127—130, čehoslovaške krone 155, angleški funti 305, francoski franki 635, napoleon-dori 331—335, nemške marke 190—191, romunski lei 190—192, švicarski franki 1385, italijanske lire 475.

Zaradi štrajka brzovlajnih in telefon-skih uslužbencev v Avstriji so izostala danes najnovejša mednarodna poročila.

M. Zévaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman.

(Dalje.)

IX.

Smola in Sreča.

Ko se je vitezu Capestangu po dolgi omedlevici vrnila zavest je bila njegova prva misel takšna:

Postella, ki ležim na nji, je trda kakor srce gospe Nikolette pri »Tahinski sraki«. Vsa rebra me bole, corbacque!

Potipal je z rokami okrog sebe ter spoznal, da ni o postelli ne duha ne sluha.

»Glej hudimana,« je dejal, »na tla sem padel! Zdal se ne čudim več, da me je tlačila mra. Kakšne sanje! — Kakšni stekleži so mi bili za petami, in kakšni udarci so padali, morbleu! A skobacamo se zopet v posteljo. — Čudno, kako buči po glavi.

Kaj vraga sem neki pil zvečer?

Tako govoreč se je hotel Capestang pobrati: v tem hipu pa je začutil na več krajih svojega telesa takšno sklenjenje, da se je stokaie zgrudil nazaj:

»Joi! Strela božja! Da bi te zlo-

dej! In ves zamišljen je dodal: »Ni se mi sanjalo!«

Spomin mu je začel pomalem delovati. Videl je v duhu svoj vhod v Pariz, srečanje z Rinaldom, obraz ubožnega Smole, ki ga je bil rešil iz Lahovih rok, svoj sprejem pri maršalu, sobo s kamenim tlakom, divji boj s Concinijevimi morivci, svoj beg po stopnicah, vrata na koncu hodnika in končno trenotek, ko je obrnil ključ.

»Pa naj reče kdo, da nisem srečal Smole!« je zamomljal srdito. »Mari bi ga bil pustil zadaviti! Žela me, da še nikoli tako. Oh!« je vzklilnil zdajci. »In moj ubogi Blisk! Kaj so storili z njim? Hu, kako je tema: pa ne da bi me položili v grob?« Lasie so se mu zaježili. »Hudiča, morda sem res mrtev in me bo želalo takole vso večnost do sodnjega dne!« Ubogi Capestang je vztrepetal od groze. »Toda če bi bil mrtev, ne bi slišal samega sebe. Daimo, zavpilmo kaj, da vidimo... Smola!« je krknil na ves glas.

»Aa?« se je oglasil nekdo oddaleč.

Vitez ga ni slišal: pač pa je slišal sebe, in to mu je zadoščalo.

»Mrtev nisem,« je dejal. »Moja nčesa so živa in ostalo nabrže tudi. Celo bobnanje slišim.«

Toda bobnanje je bilo v resnici le neprestano rožljanje po strehi; vitez je zaman ugibal, kaj bi pomenilo.

»Kaj delam tu?« je povzel čez čas. »Pomnim, da sem obrnil ključ in se nekam zaprl. Ah! Oh! Da bi te kuga!«

Capestang se je spet poizkusil vzdigniti, kar ga je stalo novih bolečin. V tem silnem naporu pa je zdajci odprl trepalnice. Čeprav so bile težje od svinca. Spoznal je, da se nahaja v tesni podstrešni luknji, v katero je padala skozi špranje med posameznimi opekami slabotna luč. Streha je bila skoro navpična, tako da je mogel človek stati povsod razzen čisto v kotu med podom in strešnim naklonom.

Sila volje ga je spravila po dolgih prizadevanjih na noge. Težko dihal je se naslonil na vrata, obrisal si znoj, ki mu je curčil po čelu, in vzklilnil iz dna svoje večno prekipevaloe nature:

»Corbacque! Pomalem se vendar vrača sreča!«

»Aa?« je ponovil skrivnostni glas. Ali Capestang ga tudi zdaj ni slišal. Z obema rokama se je obesil na ključ in stokal toliko časa, da ga je obrnil. Vrata so se odprla! V tem trenotku je okusil naš vitez prvkrat

v svojem življenju, kaj se pravi smrtni strah. Zamižal je, pritisnil roke na sence in zahrpel:

»Zazidan! Zazidali so me živega! Umrl bom tu od lakote in žeje! Uro za uro, minuto za minuto bom čutil, da umiram! Nisem se motil, ko sem mislil, da ležim v grobu: živega so me položili van!... In žela, strašna žela, ki me že po grlu! Oh vođe, eno samo drobceno kapljico!«

V svoji grozi je odskočil pred zidom, ki je zapiral vrata, kakor odskoči obsojenec nehot, ko mu pokaze želo morivni oder. Pri tem je udaril z glavo ob trdo reč in se omamlien zgrudil na kolena. Se tisti hip je postalo v brlogu svetleje, in hkrati se je začul robot predmeta, ki je zdrčal po strehi navzdol ter se razbil v globini.

Trda reč, ob katero se je udaril mladi mož, je bila streha: robot pa je povzročil kos opeke, ki ga je pri tem izbil z glavo. Skozi nastalo odprtino je planila vnanja svetloba, in tik pod njo se je zgrudil Capestang na tla.

Preden pa je utegnil pasti v omedlevice, je začutil na čelu nekaj prelestno svežega; pogledal je kvščil in videl, da dežuje v potokih! Dobrodejna voda je lila iznad neba, minajala mu rešitev in močila njegovo

vo razbeljeno glavo... Čutil je, da se vrača vanj življenje: srce se mu je umirilo, urno se je pobral. Izdril še eno, še dve opeki, pomolil glavo skozi odprtino in začel streči hladilno mokroto z usti in dlanmi.

»Ah, kako si dobra,« je mrmral, tečeš si neznožno želo, »kako blaga si, vodica izpod neba!«

Ko pa je pobesil oči proti zemlji, ga je iznova stresel mraz. Videl je, da je vsaka misel na beg izključena po tej strmi strehi, kjer se ni bilo za kaj prijeti, ne kam upreti noge. Capestangov grob se je nahajal šestdeset črevljev nad tlakom ozkega dvorišča, ki je ločilo zadnje krilo Conciničevega dvorca od sosednje hiše! Le nekaj ga je moglo rešiti lakotne in žejne smrti: razširiti odprtino, skočiti s strehe in si razbiti glavo na tleh...

»Dobro!« je vzklilnil brez omahovanja. »Ničče naj ne poreče o Capestangu, da je krknil kakor lista. ki se ne upa iz brloga: ako ne drugega, vsaj smrt si lahko izberem, hvala Bogu! Ne, razbolniki, tega veselja ne doživite! Capestang zna umreti, kakor in kadar je niemu drago — tega mu ne vzame vsa smola sveta.«

»Aa?« je vprašal že tretjič skrivnostni glas.

Prometna konferenca v Mariboru.

Maribor, 9. avgusta 1920.

Prometna konferenca je v svojih štiridnevih posvetovanjih dovršila mladane ves svoj nosel in bo na brže že jutri zaključena. Glavne točke, o katerih se je dosegel sporazum so:

V blagovnem in osebnem prometu se delito proge v poslovalne cone, katerih vsaka sega tudi na ozemlje sosednje države. Tako bo naše železniško osebo vozilo na progi Ljubljana-Dunaj do Spilja, na koroški progi južne železnice do Celovca in isto tako na državni železnici preko Jesenice do Celovca. Nemško osebo bo spremljalo svoje vlake vsmerene z Dunaja do Maribora, vsmerene iz Zeltwege do Spod. Dravograda in vsmerene iz Bellaka do Podrožnice. Pri prestopu državne meje se bo moralo obojestransko železniško osebo posluževati jezika dotične sosednje države. Tako bo torej tudi avstrijsko železniško osebo dolžno govoriti slovenski. Na vsaki zadnji postaji, do katere bo vozilo naše ali avstrijsko železniško osebo, bodo ustanovljena zastopništva sosednje države, ki bodo imela pravico do označbe v svojem jeziku in v svojih barvah. Tako bomo imeli svoje zastopnike v Spilju in Celovcu, Avstrija pa v Mariboru, Spod. Dravogradu in Podrožnici. Te obojestranske ugodnosti je bilo treba iz tehničnih razlogov priznati. Če carinski in policijski pregled se bo vršil za vsako državo na lastnem ozemlju.

V koroški glasovalni coni A je službeni jezik slovenski in se bodo postaje (tudi od avstrijskega železniškega oseba) klicale je v slovenskem jeziku. V glasovalni coni B je službeni jezik nemški.

Za morebitno škodo ali primanklade, ki se bodo ugotovili klerkoli na železniškem gradivu, je odgovorna ona uprava, katere osebe je povzročila škoda. Ako bi se kdo izmed službo vršil članov na tujem ozemlju ne vedel dostojno in bi domače oblasti zahtevale njegov odgovor, se mora ta želi ugoditi. Službenim zahtevam in odredbam železniškega oseba, ki se nahaja na tujem ozemlju, se mora oseba dotične postaje pokoriti in se mu morajo dati jamstva in možnost, da se vsako zoperstavljanje zatre. Vokazstvo nima pravice prestopiti tega ozemlja.

Veliko neorilnik bodo delale potnikom, ki stanujejo severno od Maribora, določbe, ki se nanašajo na potovanje v Avstrijo, ker se postali Pesnica in St. III za direktni promet v Avstrijo zapre in se uvede za progo Maribor-Spilje-Radgona-Ljutomer in obratno posebni znaki, ki bodo služili potnikom za potovanje v Jugoslavijo. Kdor bi se hotel podati v Avstrijo, bo moral priti n. pr. iz St. IIIa najprej v Maribor, kjer se vrši carinski pregled in bo mogoč šele nato odstopovati z vlakom določenim za Avstrijo.

Se slabše bodo prometne razmere za prebivalce n. pr. južno od Celovca, ker je to mesto z železniško progo na avstrijskem ozemlju in ne more tamkaj noben jugoslovanski državljan vstopiti, dasiravno ima postalo le nekoliko minut onstran Mure pred seboj. Ako želi torej potovati v Ljutomer ali Maribor, mora ali do Radzone (6 ur) peš, ali pa v St. III (3 ure) in šele od tam more odstopovati na cili.

Po pogajanjih med našim zastopnikom dr. Pitamicem in avstrijskim

zastopnikom dvornim svetnikom dr. Olanzem ni bilo nič podrobnega znano, in le ta neorilniranost nepovoljno uravala na potek razprav o progi Spilje-Radgona, ker so Avstriji skušali izvajati od naših zastopnikov razne kompenzacije glede omenjene proge. Naši zastopniki so se zahteve odklonili, sklicujoč se na določbe mirovne pogodbe, ki nam jamči za možnost prehodka prometa v Radgono in Ljutomer.

Se noči se podpisal skupni zapisnik o konferenci, nakar se bo sklenjeni dogovor začel uveljavljati, takoj, ko ga odobri naša in avstrijska vlada.

Pozor na štajerske meje.

Kapla nad Dravo, 8. avg. 1920.

Čitali smo, da začne te dni poslati komisija za določevanje severne meje. Veseli nas, da je vendar enkrat prišlo do tega — pa vendar imamo pomisleke proti tej komisiji. Kakor se nam zdi, bo komisija o naših obmejnih krajih slabo informirana, ker se od naše strani do danes ni še nihče na licu mesta prepričal o gospodarski važnosti tega ali onega kraja. Ker ima komisija pravico, kraje, ki po mirovni pogodbi pripadajo naši državi, prisoditi Avstriji, ali narobe, zato bi bilo natančno poznavanje teh obmejnih krajev umestno.

Nemci se z vso vneto pripravljenostjo za komisijo, imajo od vsake namaniše vasi natančne podatke, načrte itd. O občini Kapla, ki spada po mirovni pogodbi k naši državi, in le bila pred pod okrajnim glavarstvom Lipnica, imajo poleg natančnih podatkov bale celo podrobnosti (nafrže pomarejene). Za to občino se zanimata na tistem okrajno glavarstvo Lipnica, ki plačuje tudi hruške: trije so bili že aretirani in so izpovedali, da dobe 5000 kron na mesec za svoje propagandno delo. S podnosi prebivalcev, ki so kupovali pretekli mesec v Avstriji cenejšo moko, hoče dokazati gospod. odvisnost Kaple od Avstrije, kar seveda ne odgovarja resnici, ker le ta občina gospodarsko odvisna od Drave, po kateri se spravila letno do 20 vagonov lesa in koder se dovažajo potrebna živila.

Da je za nas položaj glede te občine zelo orasen, je razvidno tudi iz tega, da ima okrajno glavarstvo Lipnica za to občino v Arnožu posebnega referenta, pri katerem se celo štajerski deželni glavar v Gradcu, dr. Rintelen, večkrat informira o položaju.

Ker pa je prebivalstvo popolnoma slovensko in tvori naravno mejo s sedanja demarkacijska črta, zato je potrebno, da naše zastopstvo ne odneha nič za ped zemlje temveč se brani do skrajnosti proti nemškemu predlogom. Nikakor se ne sme dopustiti kak kompromis z Nemci, ki delajo, kjer le morejo, zahrbtno. Naše obmejno ljudstvo stoji trdno in si nikakor ne želi priti pod nemški larem. Potruditi se je treba, da se prideli naši državi tudi občini Gradišče in Klanec z letovišcarsko točko sv. Duh, kamor po svoji legi spada.

Nemške solze.

Celovec, 7. avgusta.

»Freie Stimmen« z dne 7. avgusta piše v uvodnem članku pod naslovom: »Demarkacijska črta le pogoltno odorta«. Medzavezniška plebiscitna komisija je odredila otvoritev demarkacijske črte, da nastopi zopet v

Koroškem plebiscitnem ozemlju prosti kretanje v osebnem in blagovnem prometu. Jugoslovanski močotci so se te pravilni odredbi najprej odločno uprli, so si pa po večdnevem odporu vendar premislili in so promet med cono A in B pogojno dovolili. Svoji finančni straži in orožnikom seveda niso odstranili demarkacijske črte, kakor se je glasil ukaz medzavezniške komisije, toda dovolile nam milostno, da smemo prekoračiti umetno linijo, ako se izkaže, da s potrdilom istovetnosti, in smemo vzeti seboj gotove vrste blaga, ki jih oni določajo.

S tem se pa nikakor ne vzpostavi oni naravni položaj, ki ustvari neobhodno potrebni predpogoji za pravično, nepristransko izdelavo plebiscita. S tem se tudi nikakor ne zadosti nepristranskim namenom medzavezniške plebiscitne komisije, ki je odredila brezpogojno otvoritev demarkacijske črte zato da se nasilja v coni A končno nehajo in se Korošci, ki imajo glasovalno pravico, ne ovirajo z nasilnimi sredstvi, ako hočejo izmenjati svoje mnenje med seboj. Mi Korošci smo se v preteklem letu trpljenja učili potrpežljivosti, mirno bomo tudi to pot čakali, da se zlojni jugoslovanska trma ljubljanskih šovinistov. Nadaljni koraki so odvisni od medzavezniške komisije, kateri pravično odločitev zaupno pričakujemo in ki si bo gotovo v najkrajšem času, preskrbela rešpekt od strani nasilnih vrstencev. To bi bilo lepo ljudsko glasovanje, če bi se morala medzavezniška komisija, ki je postavljena za to, da nepristransko izvede plebiscit, boriti kar v enomer z odnosi, ki imajo edini nepošteni namen, flišati k tom pravo ljudsko mnenje v enem delu glasovalnega ozemlja. Pozdravljali smo medzavezniško komisijo, ko je prišla v Celovec, kot nositelico pravičnosti in prostosti, zato pričakujemo, da dobi svoji prvi odredbi veljavo pri Jugoslovanih.

Pozabljena „črna fronta“.

Pred kratkim so bila objavljena odčitavanja za bolevalnike na Koroškem. Prav je, da se ni pozabilo mož, ki so vzgledno sukali meč proti podlarmilevalcem slovenskega Korotana v različnih odsekih, pozornost pa vzbujala dejstvo, da se je na merodajnih mestih — kakor z omalovažujočo gesto — prešlo branitelje predora pri Podrožici, to je enega izmed žarišč najhujših nemških napadov. Če pomislim na ono peščico dobrovoljcev, ki so se kot prvi in zvesti sinovi prstovolno stavili domovini na razpolago, peščico, ki je v kritičnih januarskih dneh leta 1919, zmagovito vztrajalo napram štirikratni nemški premoči ter jo dvakrat poglajal v divji bez, na neprimeru težavnost terena, na izvršena tusta posameznikov, na uradna poročila in poročila časopisja, ki govore o »hrabrem stotniku Martinčiču«, o »siljalno odbitih napadih Nemcev« v sled odločnosti ljubljanskih baterije ter strojni pušk in ne nazadnje na vrle naše Korošce, kakor: Koren, Rekar, Otovci, ki niso posekali samo v boji, temveč nas vodili preko zasedenih nemških postojank za njihov hrbet na poizvedovanja ter odvezemali nemškim topovom zaklope, da so bili za boji nesposobni, tedaj občutim vso globoko nehvaležnost onih mest, ki so se v tistih težkih dneh zaupno opirala na sedaj pozabljena ramena...

Zlet novomeške sokolske župe.

Novomeška Sokolska župa je praznovala v nedeljo desetletnico svojega obstanka. Slavnosti je otvoril koncert, ki so ga priredili akademiki v soboto zvečer. Uspeh je v vsakem oziru izborni. Sokolsko praznovanje v pravem smislu pa se je začelo v nedeljo zjutraj ob 7 uri z župnimi tekmami, katerih se je udeležilo veliko število članov in članic, ter tri vrste kot take. Tekmovalo se je tudi v lahki atletiki (skok, metanje koplja) in plavanju. Tekme sta se tudi udeležila »Sokola« Karlovac in Dugaresa, ki sta se v smislu novosadskih sklepov pridružila novomeški župi. Karlovska telovadna vrsta je odnesla iz nedeljske tekme prvenstvo. Med posamezniki je bil najboljši Ape (Novomesto), med članicami pa M. Puželjeva. Opoldne so se s posebnim vlakom pripeljali udeleženci in gosti iz Hrvatske in Belokrajine. Že zbrana društva so jih na kolodvoru pozdravila, nakar se je razvrstila len sprejeto v mesto, kjer so se pred

Kako lev, nesebičen je bil boji za neokrnjeno domovino — in ne za svetleč, kako težka vest o vsiljenem plebiscitu, o odpravi demarkacijske črte! Boji nas že, ko dan za dnem krčilo s krvjo pribori pravice našemu narodu. Zato, domovina, ne zado-

stavljal svojih zvestih, ki so te kovi prvi v tvoji boji razumeli in te s svojimi življenjem branili, ker znamenja na nebu kažejo, da jih bodeš klicala prav kmalu. Da bi nam kot sad vse bole ne ostal le ponos: Fuimus Tröes...! Dobrovoljec.

Jugoslavija.

Nadziranje cen v trgovinah.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Da bi pomirile zapeljano ljudstvo in se izognile novi nezadovoljnosti, so določile reške oblasti posebnega komisarja, ki naj nadzira cene v trgovinah. To nadziranje se vrši na ta način, da se cene, označene na blagu, izravna s cenami na računu. V primeru, da so cee pretirane, je trgovec obično kaznovan ter se mu trgovina zapre. Na zaprtih trgovinah izobesijo napis: »Zaprto radi pretiranja cen.«

Preskrba beguncev z delom.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Z ozirom na veliko število naših beguncev iz okupiranih krajev, ki so pobegnili iz Dalmacije, Istre in slovenskih pokrajin, bo minister za socialno politiko osnoval poseben oddelek za begunce, ki bo imel nalogo, da po možnosti preskrbi vse begunce z delom. V ta namen bo določen tudi poseben kredit.

Žito s sekvestriranih posestev za Beograd.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Minister za pravosodje je odredil, da se nakaže beograjski občini 1000 vagonov žita letošnje žetve na sekvestriranih posestvih.

Komunistična kandidatska lista za Beograd.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Večeraš se komunisti objavili svojo kandidatsko listo za občinske volitve, ki bodo 22. avgusta.

Razna poročila.

»Odprava« cenzure na Reki.

LDU, Reka, 9. avgusta. S 1. avgustom je bila baže odpravljena cenzura na reški pošti, in sicer po nalogu D' Annunzija samega. Zanimljivo je, da se je v italijanskem časopisu temu dejstvu posvetilo zelo mnogo skrbi. Zdi se, da se za vsem tem skriva nekakšna lakavost. Razglasili so, da je cenzura odpravljena, dasi se vrši še nadalje. Trs so storili zaradi tega, da bi lažje prišli na sled morebitnim zarcam.

Nemški finančni minister o položaju. Finančni minister Nemčije dr. Wirth se je 9. t. m. na konferenci razgovarjal o raznih vprašanjih nemške notranje in zunanje politike. Po njegovem mnenju mora Nemčija v rusko poljskem konfliktu hraniti mirno kri in ostati nevtralna.

Nemški delavci tu Rusija. Berlinski listi priobčujejo poziv Čičerina iz Moskve, v

katerem se svarijo nemški delavci pred silitvijo na Rusko v večjih skupinah. Čičerin povdarja, da je nemškim delavcem dovoljeno potovati v Rusijo samo z vizumom ruskega zastopnika.

Rovizija ustave v Belgiji. Belgijski parlament je revidiral ustavo svoje države in je med drugim spremenil tudi volilni zakon. Sedaj imajo volilno pravico vsi Belgijski moškega spola, ki so dovršili 21. leto in stanujejo vsaj 6 mesecev v občini, kjer se vršijo volitve. Predlog o ženski volilni pravici je propadel.

Horthy — diktator madžarske vojske, 4. t. m. je imel madžarski parlament sejo, na kateri je pojasnil grof Teleky notranji in zunanji politični položaj. Dalje je od parlamenta zahteval, naj dovoli Horthyju glede uporabe madžarske vojske popolnoma proste roke. Parlament je po kratki razpravi na to pristal.

Gospodarstvo.

Berza.

LDU, Beograd, 9. avgusta. 20 dinarjev v zlatu 27.30, francoski franki 166—167, dolarji 22.10—22.30, italijanske lire 116 do 117, nemške marke 49.50—50, drahme 240 do 250, češkoslovaške krome 41—42, avstrijske krome 10.50—11.50.

Za vzdrževanje naše paroplovbe v Jadrana.

LDU Beograd, 9. avgusta. Gospodarsko finančni odbor ministrstva je sklenil, da se Jadranski banki vroči 12 milijonov lir v svrhu, da bi z ladjami družb »Dalmacije« in »Oceanije« še nadalje vzdržala paroplovbo na Jadranskem morju. Italija je Jadranski banki odrekla kredit v nadi, da bo dobila v svoje roke delnice teh paroplovnih družb.

Nakup dinarjev za avstrijske valute.

LDU, Beograd, 9. avgusta. Na prošnjo generalnega komisarja avstrijske republike, naj se uredi način, po katerem bi se

kupovali dinarji za plačevanje žita, nakupnega v naši državi, je gospodarsko finančni odbor ministrstva odredil, da se Avstriji dovoli, da sme nakupiti dinarje s avstrijskimi kronami dovišne 40 milijonov. Kupovanje dinarjev se mora vršiti preko devizne centrale Narodne banke in drugih denarnih zavodov, katerim bo izdalo finančno ministrstvo za to posebno dovoljenje. Avstrijska vlada pa mora prevzeti obveznost, ki bo sestavni del sklenjenega sporazuma, da bodo avstrijske trdke, pri katerih bodo naša posamezna ministrstva naročala blago, sprejemala avstrijske krome kot ekvivalent za naša plačila po sklenjenih pogodbah.

Ohrtina banka v Ljubljani bo imela svoj ustanovni občni zbor v ponedeljek dne 23. avgusta 1920 ob 11 uri dopoldne v veliki dvorani mestnega magistrata v Ljubljani, z običajnim dnevnim redom. Potrdila o dodelitvi delnic je položiti pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih poslovalnicah v Borovljah, Celju, Mariboru in Ptuj.

Nabava različnega materiala za vojaško upravo. Artilerijsko tehnično oddeljenje v Beogradu razpisuje nabavo različnih potrebščin kakor konsistentne masti, vazeline, valvolina, glicerina, parafina, ribje masti, tera, kolofonije, surove vazeline, pločevine, bukovih dog za sode, konjskih zobov, kolarskega, mlarskega, puškarskega in drugega orodja, raznih usnjatih potrebščin za opravo vojske itd. Ponudbe je poslati artilerijskemu tehničnemu oddeljenju najkasneje do 18. avgusta t. l. Nabavni razpis, vsebujejoč natančne podatke in pogoje, in interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled.

Zakup guberjevega vrelca pri Srebrenici. Deželna vlada za Bosno in Hercegovino bo do 10 let guberjev vrelca pri Srebrenici za izkoriščanje v zakup. Ponudbe je poslati do 20. avgusta t. l. »Rudarskemu odseku deželne vlade« v Sarajevu. Razglas, vsebujejoč natančne pogoje, in interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Sokolska nedelja.

Pretekla nedelja je prinesla celo vrsto izbornih uspehov sokolskih prireditelj. Bilo je res, kakor da se hoče sokolstvo odzvati bolnim klicom, ki so padali na orlovskem taboru v Mariboru. Med mnogimi več ali manj lokalnimi prireditvami so bile tudi štiri večje, katerih priobčutemu dosegai dospela poročila:

Zlet sokolske župe Ljubljana I.

Neumorno delujoča župa Ljubljana I. je priredila svoj letošnji župni zlet v Štepanji vasi pri Ljubljani. Zlet je bil združen z župno tekmo, ki je pričela v nedeljo zjutraj ob 5 uri. Tekmovalo je okrog 140 Sokolov in Sokolic. Tekma je pokazala zelo zadovoljiv uspeh sokolskega delovanja pretečene sezone. Prvo mesto je dosegel med člani K. Cepuder (Sokol I.) med članicami pa M. Čukova (Sokol II.). Tudi zunanja društva, ki so bila pri tekmi dobro zastopana, so dosegla častne uspehe. Popoldne ob

3. uri se je vršil impozanten sokolski sprejeto izpred Narodnega doma v Ljubljani na telovadišče »na planirju« pri Kodeljevem. Sprejeto se je udeležilo okrog 1000 oseb.

Ob 4. uri popoldne se je začela na smotreno prirejenem telovadišču javna telovadba. Nastopilo je 90 članov s Hofmanovimi, 160 članic s češkimi prostimi valami, moški naraščal (okrog 70), ženski naraščal z loji (okrog 70) ženska deca (80) in moška deca (90). Vse vale so bile od občinstva, ki se ga je nabralo 5 do 6 tisoč, navdušeno sprejete, posebno pa nastop naraščala. Pri orodni telovadbi je nastopilo dvanaest vrst hkratu. Po zaključku so se izvajale še Vidmarjeve proste vale »Osvobodilne«, to pot že na orkestralno glasbo. Naredile so na gledalce nateglobili vtis.

Po zaključku javne telovadbe je pozdravil občinstvo in Sokolstvo starosta Sokola I. dr. Pestotnik, nakar se je razvila živahna in neprislilena zabava na prostoru oh telovadišču.

Dnevne vesti.

— Italijani so aretirali tajnika jugoslovanske delegacije v Trstu, ko se je po službenih poteh vračal iz Beograda v Trst. Civilni detektiv ga je spremljal iz Logatca v Trst, kjer so se seveda potem na kvesturi izgovarjali, da so ga aretirali, ker niso vedeli, kdo da je in ker je nosil s seboj jugoslovanske časovise. Kako dolgo nas bo Italija še izzivala?

— Tragična usoda uletnika. Na planini Vogu je našla pred kratkim orožniška patrula kakšnih deset minut od demarkacijske črte človeško okostje. Po legitimaciji, ki se je našla v strohnem obleki, se je dognalo, da je donesrečenec Anton Malenšek iz Maline pri Selnici na Dolenjskem. Okostje se je pokopalo 29. m. m. na pokopališču v Bohinjski Bistrici. Malenšek je prišel l. 1918. v italijansko uletništvo, odkoder je najbrže ušel in do zimi v visokem gorovju v snegu obnemogel in umrl.

— Obnovitev zavolnega poštnega prometa z Avstrijo. Na prometni konferenci v Mariboru se je sklenilo, da se zopet uvede že precej časa ukinjen zavolni poštni promet z Avstrijo.

— Otvoritev telefonske centrale pri poštnem uradu Grebini. Pri poštnem in brzojavnem uradu Grebini se je otvorila 2. avgusta t. l. telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

— Narodni svet za Koroško v Velikopolju je izdal troje vrst narodniholk. Ena je v zeleni barvi po 1 krono s sliko Vrbskega jezera, druga po 50 vin. v rdeči barvi s sliko koroškega slovenskega fanta v narodni noši in tretja po 50 vin. v modri barvi s sliko koroške slovenske devojke v narodni noši. Koliko je izdal Maksimilijan Gaspari in so lepi. Razpečevanje se bo vršilo potom koroških odborov in podružnic Jugoslovanskih Matice. Pozivamo vsa slovenska društva, da jih o priliki kakih prirediteljev naročajo pri najbližjem koroškem odboru ozir. podružnici Jugoslov. Matice, pozivljamo tudi vse trg. in trafike, da jim naročajo in razprodajajo. Za Ljubljano in okolico bo razposiljal kolke Gospodarski Zvon.

— Številne tatvine. V zadnjih treh dneh javlja policijska kronika zelo številne tatvine v Ljubljani. Hlapcem tvrde Uher & Ko. Ivanu Malešiču in Ignacu Zamani je neznan tat iz zaklenjenega stanovanja nad hlevom v Bohoričevi ulici odnesel razne srebrne ure in druge malenkosti v skupni vrednosti 1480 K. — Friderik Oranik, vratar hotela »Srbska kruna« v Beogradu je bil okraden v neki gostilni v Florjanski ulici. Tat mu je odnesel nahrbtnik, čevlje, 3 kg sladkorja, 3 kg nečigane kave, razne malenkosti in celo modro obleko. Oškodovan je za 3342 K. — J. Babnik v Rožni dolini je bilo ukradenih osem, po osem tednov starih piščancev.

— Na državni obrtni šoli v Ljubljani je razpisanih 15 proforskih mest za razne stroke. Termin za vlaganje prošnje je dne 15. avgusta t. l. Interesente opozarjamo na tozadevni razglas v Uradnem listu št. 91. z dne 7. avgusta t. l.

Godalni kvartet Zika (R. Zika I. vij., R. Sanci II. vij., L. Černy vijol., L. Zika vijol.) prireditelji komorne večere 16. in 19. na Piedu, 25. in 27. v Rogaški Slatini, na vzpredu so skladbe komponistov Origa, Dvoraka, Beethovna, Haydna, Čajkovskega, Rimski-Korsakova, Ljadova, Borodina in Glazunova.

— Po štiri in pol odstotka obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun »Jugoslovanski kreditni zavod« v Ljubljani, Marilini trg 8 in Wolfova ulica 1. S solidnim poslovanjem si je pridobil jugoslovanski kreditni zavod vsostransko zaupanje ter lepo napreduje, da lahko tekmuje tudi že s starejšimi denarnimi zavodi. Opozarjamo na oglase v našem listu.

Ljubljana.

— Nečedne trgovske manipulacije. V trgovskih krogih in drugod govore, kako je znal neki trgovec manipulirati s petrolejem. Strankam je prodajal petrolej do polovice z vodo pomešanega. Upamo, da se bode za tega trgovca začelo zanimati državno pravdnštvo. — Nekateri krogi tudi silno interesira afera bogatega žitnega milijonarja. Svar je nad vse ineresantna in podučna. Ta milijonar je znal baje moko mešati na zelo rafiniran, a obenem priprost način. K beli moki je pridel polaroma (8 heri in piši) osem vagonov zmlete gorčice. Pa ne, da vsa stvar zaspi. Uverjeni smo, da tudi pošteni ljubljanski trgovci in njih korporacije ne bodo branili take trgovske metode.

— Napačno sumničanje. Folijanti ljubljanske kronike pripovedujejo zadnje dni, da človek ne sme biti vedno in ob vsaki priliki postrežljiv in vljuden napram lepemu spolu. Pred nedavnim časom je pridruvala v Ljubljano po južni železnici brhka gospa. V Ljubljani je hotela plodonosno izmenjati cunasti tisočak avstrijski. Za ta

menjalni posel se ji je ponudil neki dobičnik in Udmata, zatrjujoč, da bode skušal ta papir spremeniti v boljše jugoslovansko valuto nad dnevnim kursom. Valutna transakcija pa ni šla tako gladko izpod rok in gospa je v grdih sunjih zavdelo naznanila gospodinu na Bleiweisovi cesti. V strahu je dobičnik prišel na urad ter tam položil umazani avstrijski tisočak gospoj K. na razpolago.

— V pojasnilo. Pri zadnjem obračunu za cvetlični dan 19. in 20. junija, se je nejasno naznanilo, da so znašali stroški 23.000 K. Priključno na cvetlični dan prodajale so naše dame cel teden pri Prešarnem spomeniku »stastice, lampijonke in sveče. Vse to je odbor za cvetlični dan kupil in plačal 21.200 K pri različnih trgovcih. Prodajale so je to z 20% dobičkom. Godba v Zvezdi za promenadni koncert pa je stala 1500 K. To vse brez malih, nelogičnih stroškov, ki se jih ima pri takih prilikah in brez peciva, ki se je v Zvezdi prodajalo. To v pojasnilo. — Odbor.

— Ogenj. V drvarnici hišnega posestnika Valentina Alčiča na Seli št. 28 je nastal ogenj. Domačin so nevarnost pravočasno opazili in ga odstranili. Ogenj je nastal na zelo sumljivem mestu. Povzročitelj je doslej nepoznan.

— Na prvi občni zbor kluba »Soča«, ki se vrši 14. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma, se vabijo brez razlike stanu in strank vsi moški in ženske iz zasedenega ozemlja. Dnevni red: Nagovor sklicatelja in pojasnilo o namenu ustanovitve kluba, poročilo blaginje, volitev, zasedanje. Shod posvetilo tudi poslanci iz zasedenega ozemlja, ki bodo govorili. Pridite vsi! K

— Sokol I. Prijava za zlet v Mariboru se sprejemajo do 16. avgusta vsaki dan od 16.—19. ure zvečer v društvenem prostoru Trg Tabor. Bratje telovadci oddajo prijave v telovadnici. Istotam vsa tozadevna pojasnila za izkaznice, prenočišča, sedeže na tribunah itd.

— Predenica. Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o zatiranju predence, ki je nabit po mestu.

Maribor.

Mariborski nemškutari še upajo, da bo antantna komisija za določitev meje med Jugoslavijo in Avstrijo odločala tudi še o pripadnosti Maribora. Nekal veleizdatalskih razširjalcev teh bedastih vesti, le že pod ključem. Tem ljudem, ki se nikakor ne morejo zvesti v nove razmere, le res treba ponovno poudariti, da o pripadnosti našega Maribora ne bo odločevala prav nobena komisija več.

Odkod za določevanje cen v Mariboru je v sili 5. t. m. sklenili: 1. Cene v izločkih morajo biti natančno označene v kronah in ne v vinarijih, ter morajo natančno odgovarjati onim cenam, po katerih se blago faktično prodaja. 2. Nove cene najnujnim življskim potrebščinam se določijo: a) za meso: goveje od 20—22 K za kilogram, telečje od 20—22 K za kg, svinjsko 30 K za kg; b) slanina 42 K za kg; c) kruha: hlebec belega pol kg težkega kruha 6 K, hlebec črnega 70 dkg težkega kruha 5.40 K, 5 dkg težke žemlje 80 vin.; gostilne in drugi preprodajalci smejo zahtevati 10 vin. več.

Celje.

Stanovanjsko vprašanje v Celju. Celjski mestni svet je v svoji zadnji seji sklenil nuditi onim, ki bi bili pripravljene sidi stanovanjske hiše znatno olajšavo s tem, da jim da v bližini Lanovca brezplačno na razpolago stavbišča in sicer vsakemu toliko prostora, da zadostuje za hišo z najmanj 4 stanovanji po 2—3 sobe in kuhinjo, ter za majhen vrt okrog hiše. Zavezati pa se morajo dotičniki, da zgradijo poslopje najpozneje tekom enega leta. Interesenti naj se prijavljajo pri mestnem magistratu.

Z burlesko šepeto v nemški barvi se strši vedno po Celju sin umrlega zagrizenega nemškutarja Pihla. Mladega fanta bo treba na temeljiti način odvaditi teh manir.

Hrvatsko pevsko društvo Sloboda prireditelj Celju povodom sestanka obrtnih združenj in društvenih načelnikov dne 8. septembra instrumentalni koncert.

Pri kopanju je v točki 6. t. m. pekovski vajenec Leopold Leskovar v Savinji blizu kaliva Voglajne. Zašel je v vrtince iz katerega ni mogel več ven. Neki književnik, ki je pogumno skočil v vodo, da ga reši, je potegnil že mrtvega iz vode.

Koroško.

Klopijsko jezero je nudilo dosedaj poleg drugih idiličnih udobnosti tudi to, da nisi naletel na vsak korak na švabčarenje Abrahamovih sinov z našega juga. V zadnjih dneh pa se začelja tudi naš klopijski tem oziru uvrščati med druga naša letovišča, na čelu jim Slatina in Bled. Saj bi privoščili radi tudi židom oddiha in okrepčilo v naših lepih in svežih letovišcih. Samo malo manj naj bi nemškutari in malo manj oblastno nastopali. Tako pa zagrenijo s svojim vedenjem ostalim nežidovskim gostom prav vsak užitek. Če bo šlo tako naprej

bode morali gostje res poseči po samopomoči in začeti z nelzprosnim bojkotom ne-ljubih letoviščarjev.

ODPRTO PISMO G. GRADBE-NEMU RAVNATELJU KLINARJU V LJUBLJANI.

Podpisani slovenski montanisti protestiramo odločno proti načinu, s katerim ste odbili prošnje naših kolegov za ferjalno prakso v letošnjih počitnicah.

Razloga, ki sta Vas odločila k temu, ste navedli dva: finančni razlog in Vašo izjavo: »Mi ne bomo plačevali študentov letovišč.« Oba sta prazna, ker ne reflektiramo niti na letovišče, niti na balne plače, marveč hočemo vstopiti v ferjalno prakso kot navadni delavci in se zadovoljiti tudi z njihovo minimalno plačo. Kako si g. ravnatelj predstavlja letovišče z mesečnimi 800 K, osemurnim delavnikom, v slabem zraku, vročini in vodi, ne vemo, vemo pa, da sam v tako liknem letovišču še ni bil in tudi v bodoče ne bo želel priti.

Konstatiramo, da je Trboveljska premogovna družba sprejela letošnje počitnice kot privatnik šest tvarišev, najbrže tudi ne samo zaradi tega, da bi jim plačevala prijetna letovišča, niti pod pogojem, da bi se zavezali ostati pri njej v službi.

Poudarjamo končno, da smo zaprosili ferjalno prakso pri državnih oblastih, ker smo bili uverjeni, da nas bo državna oblast podpirala, ker ji manjka inženjerjev in ker smo smatrali za njeno dolžnost, da si takih preskrbi tudi v tej težki krizi ljubljanske tehnike. Zahtevamo torej, da sprejmete v prihodnjem letu slušatelje rudarskih fakultet brezpogojno v fer. prakso in se o rudarskih potrebah informirate pri g. rudarskih inženirjih, ker ste kot gradbenik očitno slabo poučeni o razmerah našega bodočega poklica, ter upamo, da nas v bodoče ne boste prisilili, da rabimo še energičnejša sredstva.

Pribramski in ljubljanski montanisti.

SPREJEM V TEHNIČNO PODČASTNIŠKO ŠOLO V ZAGREBU.

Na podlagi naredb ministra za vojno mornarico J. J. br. 215 se bo 1. okt. t. l. otvorila v Zagrebu tehnična podčastniška šola, v katero se bode sprejelo 150 prostcev (civilistov in vojakov). Civilni kandidati mora izpolniti, če hoče biti sprejet v to šolo, sledeče pogoje: 1. biti podanik kraljevine SHS; 2. šteti nad 16 in ne preko 22 let; 3. imeti najmanj 2 razreda gimnazije ali realke in le v skrajnem slučaju 4 razrede ljudske šole; 4. ne sme biti že obsojen; 5. neoženjen. Predvsem se bo oziralo na one prosilce, ki so dovršili več razredov, kot zahtevano.

Prosilec - vojak mora izpolniti sledeče pogoje: 1. da je dovršil rekrutno šolo; 2. njegovo poveljstvo ga mora priporočiti kot dobrega vojaka; 3. da še ni bil obsojen; 4. da je dovršil vsaj 4 razrede ljudske šole.

Izpolnitev pogojev mora prosilec dokazati z dokumenti, katere naj civilni prosilec skupno z lastnorčno pisano prošnjo pošljejo ali osebno prinesejo »Načelniku inženjerije IV. armijske oblasti« v Zagrebu. V prošnji mora izjaviti, da sprejme vse pogoje predpisane po uredbi za podčastniške šole. Prosilec vojak naj se mesto prošnje javi na svojem poveljstvu, ki jih bo zaslilo in njihovo prošnjo s priloženimi dokumenti poslalo na zgorajšnji naslov.

Vsi prijavljeni prosilci se morajo dne 25. septembra t. l. ob 3. dopoldne osebno javiti pri načelniku šole v Zagrebu radi zdravniške preiskave in izbora. Sprejeti prosilec ostanejo v šoli, nesporejtem pa se vrnejo prošnje in dokumenti in dobijo brezplačni vožni listek domov.

ORLOVSKO MAŠČEVANJE NA BLEDU.

Bled, avgusta 1920.

V javnosti se je že mnogo pisalo o izgredih, ki so se baje vršili na Bledu ob priliki orlovskega občiska pretekli tork. Grozodejstva, katere sta bobnala »Slovenec« in »Večerni list« s svojimi trabanti širom sveta, so se dogodila največ samo v domišljini urednikov in dopisnikov. V resnici je zgledala cela stvar, razun večernega napada z gnojnico na poverjenika Serneca, ki ga tudi mi obojamo, precej nedolžno. O izviranju marzeloze ali celo narodne himne ni bilo niti govora. A še do teh demonstracij ne bi prišlo, če ne bi bili klerikalci tako neprevdli, da so razburjali in izživali občinstvo z vojaškimi strojnici, ki so jih odnekod privlekli na Bled in o katerih namenu so se širile vse drugačne govorice kakor so pozneje izjavljali prireditelji. Ko so torej prebivalci zvedeli, da postavljajo civilisti vojaške strojnice, so odšli razburjeni na lice mesta in zahtevali, da se streljanje opusti. Orlovski reditelji so tozadevne proteste sivo in nedolžno zavračali. V tem sta prišla še poverjenika dr. Verstovšek in Serbec, ter oblastno izjavila, da prevzameta vso odgovornost. Kmalu nato so strojnice res začele grmeti. V splošnem pa je bila prireditelj zelo klaverna in brez navdušenosti.

Sedaj se hočejo klerikalci maščevati. Kakor že prej v svojih listih, so se lotili tudi to pot Sokola. V petek je dospel na Bled sam okrajni glavar iz Radevičice dr.

Hubad in začel strogo inkvizicijo. Poklical je pred sebe najprej starost bleskega Sokola Tomca in ga kratkoma obso-dil na 14 dni zapore, češ, da je na prostoru pri strojnici nesposobno govoril o državni oblasti. Iz istega vzroka in na jednako kazen je obsojil predsednika bleske podružnice strokovne organizacije NSS Marolta. Nekega Sokola je samo vprašal, če je bil zvečer na jezeru in če je član Sokola, pa mu brez nadaljnjih dokazov prisodil 48 ur. In tako je šlo naprej. Ze 18 obsojil je izrekel dosedaj. Zadostuje samo, da si član Sokola, pa ti ne uide zapor. Celo več članov naraščaja, 10—14letnih dečkov, je obsojil na zapor.

V najgri luči pa se kaže klerikalno maščevanje nad orožnikom Rakusom. O spod je znan kot dostojen orožnik in je bil — redka izjema — tudi med vojsko ves čas naroden. Klerikalcem se je zdelo, da je nastopal v terek premalo sivo, pa so ga brez vsake preiskave prestavili kazensko na oddaljeno gorsko postajo in mu vrhu tega še odvzeli vodstvo. No, uverjeni smo, da tudi drevo klerikalne maščevalnosti ne zraste do neba, ampak da se mu prav kmalu postrizjele veje.

Pokrajinske vesti.

Jesenice. Za 22. t. m. napovedana ljubljanska svečanost slovenskega pevakega društva »Sava« je odpovedana in se ne bo vršila.

Limbuš pri Mariboru. Pri nas je zaposlen kot delovodja nekdanji avstroogrski podpolkovnik. Mož je sicer rodom Hrvat, bil pa je pod monarhijo hud nemškutar in strah podrejenih vojakov. Tega še sedaj ne more zatajiti in nastopa vsled tega še vedno neprijazno za našo državo.

Prekmurje. Višji šolski svet je poklical vse prekmursko učiteljstvo (domačine) na 4 tedenski kurz, ki se bo vršil v St. Vidu nad Ljubljano. Lepo je to, a mi ki živimo tukaj in poznamo naše kolege, smo prepričani, da bode ostali ti tudi nadalje maščaroni, čeprav se prične v kurzu slovenščini. Mnogo bolj umestno bi bilo, da bi vsaj za

in naposled še skromno vprašanje: Kako so prišli Orli do vojaških strojnici? Odkod so te strojnice? Kako pride vojaška oblast do tega, da prepusti nevarna vojaška orožja v porabo civilnim osebam? V pomirjenje javnosti je vsekakor potrebno da dajo odgovorni faktorji na ta vprašanja zadovoljive odgovore.

Sport in turistika.

Reprezentanca Ljubljane: reprezentanca Maribora. Jugoslov. nogometni savez je tekmo reprezentanc Subotica in Ljubljana nepričakovano odgodil na 20. t. m. Ljubljanski nogometni podsavez je vsled tega za termin 11. t. m. odredil tekmo reprezentanc Ljubljana in Maribor, Maribor bo pri tej tekmi pokazal, če razpolaga z igralci, ki se morajo postaviti v reprezentativno moštvo L. N. P. — Mariborsko moštvo sestoji večidel iz igralcev Rapida, ki si je v nedeljo končnoveljavno priboril II. mesto v prvenstvu L. N. P. — Mariborski klubi so v zadnjem času igralno znatno napredovali; pričakovati je torej, zanimive tekme. N

Mali oglasi.

Proda se:

GODBENI GOSTILNIŠKI AVTOMAT
se po primerni cen prodaja. Zraven spada 45 kosov not. Ogleda se v gostilni Velkavrh na Brezovici. 1456

BENZIN-MOTOR 5-6 PH

se prodaja. Proda se tudi 200 kg benzina, 200 kg strojnega olja in 20 m gonilnega jermena. Več se izve pri Fran Piškur trg. in pos. na Trebelnem pri Mikronogu. 1455

EN VAGON LEPEGA APNA

prodani. Vpraša se Hotel Wilson danes od 11-12 ure pri sobarici. 1453

POZORI

Posvetba, hiše, vile, gostilne, hotel z kavarno, tovarne ima vedno za prodati na razpolago pisarna nepremičnin Zagoraki, Maribor, Barvarska ulica 3. Dops je proti znakmi. 1444

200 m SMREKOVH TRAMOV.

Dolžina 4-13 m ceno prodam. Poštno ležeče Zatična pod Tič, Dolenjsko. 1457

ENONASTROPNA HIŠA

s 7 sobami, 3 kuhinjami, vrtom, njiivo, ribnikom, lepa lega, vodovod in električna razsvetljava v hiši se prodaja. Vprašati je pri tvrdki E. Hofman, Koševje.

DVE SLIVNI KADI

ena 4373 l druga 4248 litrov v Slov. Bistrici Južni kolodvor. Restav. Soršak, se prodaja. 1437

DOBAVI SE

vsak teden več vagonov živega apna po znižanih cenah. Prevzame naročila na drobno in debelo Franc Podlaj, trgovec z apnom, Stranje pri Kamniku. 1421

CISTO SVINJSKO MAST

doma topla, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 1396

Kupi se:

TELOVADNI TRIKO

in malo malo rabljeno kupim. Pisemne ponudbe pod »Telovadec« na upravo. 1449

OTROČJI VOZICEK

se kupi, cenl. ponudbe na uprav. Jugoslavije pod »Vozicek«. 1445

Služba:

TRGOVSKI POMOČNIK

soliden, vojaščine prost, rasen in dober prodajalec, kakor tudi en učenec iz dobro kmečke hiše ne pod 14 let star z dobrimi spričevaji se sprejmeta od 15. septembra 1920 v trgovini z manufakturo in špecerijo Rudolf Anderlič Ormož. 1454

DEČEK

iz po Italijani zasedenega ozemlja, star 15 let iz dobre slovenske rodbine, želi vstopiti kot učenec z celo oskrbo k mojstru mehanike stroke. Naslov na »Zorko, Laško pri Celju«. 1452

GOSPODIČNA.

ki je absolvirala dekliški lice 1886 primerna službo. Govori slovenski, nemški in italijanski jezik. Gre tudi k otrokom. Cenlene ponudbe na upravništvo »Jugoslavije« pod »Abkurlentka«. 1448

Razno:

STANOVANJE

zamenjam sredi mesta Maribor 3 sobe kuhinjo, proti primernemu ali manjšemu v Ljubljani ako mogoče primerno lega. Sehtev takojšna. Naslov pove uprava »Jugoslavije« v Mariboru. 1459

KDO PRESKRBI

mirni stranki stanovanje 3-4 sob? Lepa nagrada zajamčena. Doplat pod »Stranka brez otrok« na anončno ekspedicijo Al. Matelja, Ljubljana. 1451

STANOVANJE DVEH SOB

v vili se zamenja s stanovanjem 3-4 sob. Stranka mirna, samo odrasle osebe. Ponudbe pod »Zamenjava 2-4« na Anončno ekspedicijo, Al. Matelja, Ljubljana. 1450

PLANINSKI SIR

razpošilja vsako množino po pošti in Zeleni Miji Grobrotek, Bohinjska Bistrica. 1447

PRIMEREN LOKAL

Iščem v našem bodisi v Ljubljani ali na deseli za trgovino s mešanim blagom. Cenlene ponudbe prosim pod št. 1446 na upravo lista. 1446

ZAMENJAM STANOVANJE

iz 2 sob in pritlikinami v sredini mesta za stanovanje obstoječe iz treh sob in pritlikinami. Cenlene ponudbe prosim pod št. 1448 na upravo lista. 1448

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

Izvršuje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Križanske cerkve.

UREDNIK »JUGOSLAVIJE«

Išče meblirano sobo v Ljubljani. Ponudbe na uredništvo »Jugoslavije« pod št. 1426.

VIŠEK PRIPROSTOSTI:

Ostajanje in okrajšano dvojno knjigovodstvo. Takoj in lahko uporabljivo za vsako podjetje. Sestavi Maks Kovač v Mariboru, Krekova ulica 6. Prospekt zastoj. 1400

URE ŽEPNE POPRAVLJA

nasproti glavne pošte F. Čuden, slu, ura v Ljubljani.

ZAHVALA.

Gosp. Ivanu Dekaniču, operaterju kurirni oče v garn. bolnici v Ljubljani, se najbople zahvaljujem za odstranitev listih v vsemu koreninami vred popolnoma brez bolečin, ter ga vsakomur najtopleje priporočam. Ordiniram od 1-3 ure popoldan. — Franc Škerjanc.

500 K NAGRADE

onemu, ki mi preskrbi ali odstopi preprosto mesečno sobo v mestu, po možnosti takoj. Ponudbe na upravništvo pod »Prej ko mogoče«. 1458

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni sin, brat, stric i. t. d.

Alojz Gabriel
strojni mehanik

včeraj pop. po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažil sv. vere mirno v Gospodu zaspal. Pogreb draga pokojnika se bo vršil v četrtek jutraj ob 9. uri s tukajšnje garnizijske bolnice na pokopališče k sv. Križu.

N. v. m. p.

Dobovec 15./8. 1920.

Žalujoči ostali.

Marija Černe javlja v imenu svojih otrok in ostalih sorodnikov, da je njen iskrenoljubljeni soprog, oče, brat, svak stric, gospod

IVAN ČERNE
postajni odpravnik

danes ob 6. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predragga bo 11. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dolenjski kolodvor.

1303

Žalujoči ostali.

Obleke za gospode

plašče in kostume za dame
po najnovejši modi izdeluje **F. POTOČNIK, Ljubljana.**
Istotam se obračajo in modernizirajo obleke. Uradnikom popust.

Za Beograd se išče

vodjo-strokovnjaka lesne trgovine

večnega tudi srbskega jezika, vendar ne pogoj. Nastop takoj ali čimprej. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja, plače in referenc pod „Lesna družba“ na upravo tega lista. 1284

Prodaja lesa

Na veleposestvu grofice Lamezan-Salius v Kokri se prodaja 300 m³ smrekovih žaganic. — Ponudbe je zaprte in rekomandirano vpselati na nadzorništvo tega posestva v Kokri do vključne 16. avgusta t. l. Pogoji pod katerimi se bo oddal ta les so interesantom na vpogled pri oskrbništvu.

Gozdno oskrbništvu grofice Lamezan-Salius v Kokri. 1300

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

Naročila sprejema tudi upravništvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18. Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!
Pridobivajte naročnikov!

Oglje in drva

na drobno in debelo dobavlja **SREBOTNJAK, Kolodvorska ul. 31**

Cement

ROMAN SILIKAT PORTLAND dobavlja „AVA“ Laško.

Pisemske znamke

po 15 in 20 kron kupuje po najvišji ceni **V. Kovač, Bled-Gorenjsko.**

Rabljene jugoslovanske pisemske znamke

kupuje vse vrste **V. Kovač, Bled-Gorenjsko.**

JURJEVO

terpentinovo čistilo za čevlje

razpošilja glavna zaloga
M. TREBAR
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 6. Telefon 539.

Zidne opeke, Strešno opeko

dobavlja „AVA“, Ljubljano.

Dospela mi je velika partija izbornega belega
banatskega vina
iz okraja Baje. — K 13.50 za liter. — V posodi kupca K 13.30 za liter.
MILKO JESIH, veletrgovina vina, RUDNIK-LJUBLJANA.

Novo!
Izšla je knjiga:

„Nacrt Ustava“

Ustavni nacrt g. Stojana Protića, ministra za ustavotvornu skupščinu in izednačevanje zakonov.

Ustavni nacrt ustavne komisije, katero tvorijo pravni-profesori univerz. 1289
Avtentično izdanje s predgovorom g. Stojana Protića.

Cena 9.— din.

Naručbe sprejema založnik

Knjigarna GEZA KOHN
Beograd
Knez Mihajlova ulica 1.

IZKUŠANO NAJBOLJI CIGARETPAPIR

GOLUB
Proizvod Prve hrvatske tvornice cigaretpapira i tuljaka. — Zagreb, Maksimirska c. br. 10. Tel. 9-56

la apno

v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagone
„AVA“ tevarna, Laško.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

Fotografima!

Metol, Hydrochinon, Rhodinal, Srebrov i Olovni nitrat i druge hemikalije prodaje: „ISIS“ Drogerija na veliko. Zagreb, Palmotićeva ul. 66. Beograd, Lovčanska ulica 11. 1296

OPEKA

svaka količina, franco vagon skrad, K 1800. — Od 1000 komada

Narucbe na
„GORANIN“ industrija drva d. d. Zagreb.
Ulica baruna Jelačića 2. 1298

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsem večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža

Popravlja vseh strojev
Bušteršič & drug.

Elektrotehništvo

„Svetla“ Janko Pogačar, Ljubljana
Mestni trg 25.

Kleparstvo

Jakob Fliegl, Prešernova ulica.
Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta števil. 8.

Krojači

J. Gestrin, Poljanski nasip 3.

Brezovnik & Pušenjak

tovarna galanterijske robe, otroških vozičkov in zavod za poniklanje, nasproti obrtne šole.

Modni salon damskih klobukov

Stuchly-Maschke, Židovska ul. 3.

Optik

Jurman Karl, Selenburgova ulica.

Pisalni stroji Kontrolne blagajne

prodaja in popravila
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Restavracija

Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno

Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko

Dunajska c. 33 (Tel. 366).

Spedicija

Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.
Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo

Stare P. Franc, Florjanska ulica.
Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Špecialna trgovina

z juvel in zlatino
Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodije in tehnične potreščine

Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37

Trgovina

s špecerijskim in delikatesnim blagom
Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki

Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem

Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvo in mizarstvom

Franc Skafar, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji

The Rex & Co., Selenburgova ulica števil. 6.

s čevlji

Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špecerijskim in kolonialnim blagom
Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

z vsemi pisarniškimi potrebščinami in fino galanterijo
Tičar A., Selenburgova ulica 1.

z železnino in poljedelskimi stroji
Zalta & Žilič, Gosposvetska c. 10.

z železnino
Erjavec & Turk »pri zlati lopati«
Valvazorjev trg 7.

z gramofoni in godbenimi instrumenti
Rasberger, Sodna ulica.

Izvalnih in pisalnih strojev in koles

Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

z železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje števil. 1.

z delikatesami in prekajevalnic
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt

Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.

Vglaševalec glasovirjev

Feliks Povše, Tržaška cesta 45.
Vglaševanje in popraviljanje glasovirjev tudi na deželo.